

Жыве Беларусь!

Народная газета

Орган Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь

№223 (736) 16 лістапада 1993 г. Аўторак. Выдаецца з кастрычніка 1990 года на беларускай і рускай мовах. Тыраж 500400 экз. Кошт у розніцу — 25 руб.

ФАКС

Калинковичи — за "Народную газету"!

Калинковичский районный узел связи подвел предварительные итоги подписки на периодические издания, которые будут выходить в первом квартале будущего года.

Они свидетельствуют, что наибольшей популярностью среди республиканских газет у калинковичан пользуется "Народная газета": ее выписано уже 3 554 экземпляра, на втором месте — областная газета "Гомельская праўда".

Но есть газеты, авторитет которых среди подписчиков падает: в первую очередь это касается московских "Известий" и "Правды": последнюю выписали всего 56 человек.

Виктор САКОВИЧ.

Беларусь укрепляет границы

Литовские газеты сообщили, что в Поставах в Витебской области создаются два подразделения пограничной службы для укрепления границы с Литвой и Латвией.

На военных базах, что остаются после вывода из Беларуси российских войск, создаются отдельная авиационная эскадрилья и госпиталь пограничных войск. В составе новых подразделений будет 337 военных и 245 гражданских служащих и рабочих.

Андрей КОРСАК.

Деньги взять не удалось

Конфузом для истца закончилась тяжба между председателем Шумилинского райпотребсоюза В.Косинским и журналистом Э.Доморацким, который раскритиковал в печати работу местной потребительской кооперации и ее начальника.

Районный и областной суды установили полную справедливость публикации и отказали инициатору процесса в денежном возмещении морального ущерба. Примечательно, что госпошлину за возбуждение судебного дела В.Косинский заплатил не из своего кармана, а из кассы потребсоюза.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Гутен таг, дети!

Не игрушки и шоколадки, а учебники на немецком языке привезли "шефы" из германского города-побратима Нинбурга в детский сад Витебского станкостроительного завода имени Кирова.

Тем не менее несъедобные подарки пришлись по вкусу малышам и их воспитательницам, окончившим институт иностранных языков. С их помощью и с "благословения" родителей дети уже несколько месяцев изучают немецкий по программе 5-го класса средней школы.

Сергей ДВИНСКИЙ.

Диалог состоялся

Могилевский филиал совместного белорусско-российско-американского предприятия "Диалог" подписал соглашение с одним из крупнейших израильских банков "Банкаполим" на получение от последнего кредитов на создание совместных предприятий по производству медикаментов, а также продуктов питания, в том числе для детей.

Как сообщил генеральный директор предприятия "Диалог-Могилев" Григорий Лишанский, кредиты можно получить уже в самое ближайшее время при предоставлении проекта, гарантирующего использование средств по назначению.

Николай КОМЛЕВ.

Вкратце

Постановлением Совета Министров Беларуси Петр Чаус освобожден от должности заместителя министра обороны и назначен начальником Военной академии Вооруженных Сил республики.

❑

19 ноября в Минске состоится очередной, уже 9-й по счету семинар повышения квалификации бухгалтерских работников.

Его участники ознакомятся с последними изменениями и дополнениями в вопросах налогообложения и отчетности, смогут приобрести комплекты методических указаний и инструкций по рассмотренным вопросам.

❑

Вице-министр иностранных дел Литвы А.Янушко заявил, что его страна не согласна получать от Германии компенсацию жертвам фашизма, если посредником будет Россия.

Литва могла бы регулировать вопрос компенсации двусторонним путем.

❑

В воскресенье вечером в Таллинне, недалеко от центра города, в непосредственной близости от Кадриоргского отделения полиции произошел мощный взрыв бомбы.

Взрывом повреждено 3 полицейских автомобиля, ранен 1 работник полиции.

❑

Один человек задохнулся в дыму во время пожара в здании Конституционного суда вчера утром.

Он был одним из "группы специалистов какой-то организации, которые хотели познакомиться с устройством часов" на угловой башне здания суда. Причины пожара пока неизвестны.

❑

Руководитель Грузии Эдуард Шеварднадзе заявил, что "ни один грузин не примирится с потерей Абхазии, и она обязательно будет возвращена".

❑

Курс доллара на торгах Московской межбанковской валютной биржи в понедельник вырос по сравнению с торгами в минувшую пятницу на 5 рублей и составил 1185 рублей за доллар.

Швондерам прибавится работы?

По распоряжению мэра Ю.Лужкова со вчерашнего дня в столице России введен режим особого пребывания гостей из ближнего зарубежья и стран СНГ.

Теперь каждый, кто намерен задержаться здесь на срок более суток, обязан не только получить разрешение — отметку в паспорте территориального отделения милиции, но и уплатить 10% от минимальной зарплаты, установленной в России, что составляет свыше 800 российских рублей. Например, за 10 дней пребывания надо уплатить 8—12 тысяч. А за уклонение от регистрации неминуем штраф в размере 15—40 тысяч рублей. Если нарушитель попался вторично, ему придется "отстегнуть" до полумиллиона рублей (50 минимальных окладов).

Положением документа о визовом режиме предусмотрено принудительное выдворение непрошеных гостей за их же счет.

Леонид ФАДЕЕВ.

Пешком дешевле и надежнее

Минский горисполком принял решение о новых тарифах на проезд в городском пассажирском транспорте с 20 ноября.

Так, стоимость одной поездки на всех видах транспорта составит 50 рублей, а на автобусе-экспрессе — вдвое дороже. Месячный билет на один вид обойдется пассажиру в 3 500 (автобус-экспресс — 5 000), комбинированный — 4 500, а за единый проездной на все виды необходимо будет уплатить 6 000 рублей.

❑

Несмотря на повышение цен на услуги общественного транспорта с 20 ноября, работники транспортной отрасли рискуют не получить зарплату за ноябрь: расходы на топливо слишком велики. Объединение "Минскпассажиравтотранс" в день расходует на горючее 150 миллионов рублей.

МЕНЯЮ
КУПЛЮ
ПРОДАМ
УЙДУ В ОТСТАВКУ

Рисунок Олега ПОПОВА.

Спорт-экспресс

В полуфинальном турнире Кубка Европы, который проходил в Финляндии, хоккеисты минского "Тивали" обыграли в минувшую пятницу со счетом 6:0 чемпиона Словении — команду "Акрони" (Есеница). В субботу был повержен норвежский чемпион — "Валеренген" — 6:3. И, наконец, в воскресенье в Турку минчане сыграли вничью — 2:2 с командой Владимира Юрзинова — местным ТПС. Поскольку финны победили своих соперников с более крупным счетом (соответственно 11:2 и 11:1), они заняли первое место в группе и вышли в финал. Нашим же за такую путевку придется заочно посоперничать с обладателями вторых мест в остальных трех полуфинальных группах.

❑

Минчанка Наталья Зверева выбыла из борьбы в четвертьфинале крупного теннисного турнира серии "Вирджиния слимз" в Филадельфии с призовым фондом 750 тысяч долларов. Она проиграла испанке Кончице Мартинес в двух сетах — 4:6, 4:6.

Выпуск подготовлен по сообщениям корреспондентов "Народной газеты", агентств ИТАР—ТАСС, Белинформ, БелаПАН и РИД.

Гостиная "Народной газеты"

Леонид РАДКЕВИЧ: "Как местную власть ни называй, главное — она должна помогать людям жить и работать..."

Л. И. Радкевич — председатель Фрунзенского райсовета столицы. Должность значительная. В районе десятки крупнейших предприятий, проживает 340 тысяч человек. А вот кабинетик маленький, да еще приемной с секретаршей нет. Люди сюда попадают прямо из коридора. За год председатель принял более тысячи посетителей. Когда работать?

—Леонид Иванович, не секрет, что наша экономика разваливается на глазах. Об этом уже слышать надоело. Но вот, говорят, что в вашем районе ситуация, если не блестящая, то, во всяком случае, не такая трагическая, как в других местах. У вас что — оазис какой-то экономический?

—Не оазис, конечно, но цифры говорят сами за себя. Последние два года держимся на плаву, а кое-где и приращиваем. Например, в прошлом году в сопоставимых ценах объем производства в промышленности района возрос на 10 процентов. А за девять месяцев этого года при всеобщем развале мы дали одиннадцать процентов прироста. При массовых увольнениях в других местах даже создаем дополнительные рабочие места.

Кроме того, удачно решаем вопросы конверсии.

Например, такого объединения, как НПО "Гранат". Здесь при всех трудностях начат выпуск бытовых стиральных машин и другого оборудования. В этом году предусматривается произвести около пяти тысяч машин. Это современные полуавтоматы, которые будут продаваться достаточно дешево.

Или другой пример. Есть у нас завод отопительного оборудования. Там создали с американцами совместное предприятие и успешно выпускают промышленное оборудование, которое работает, так скажем, по принципу газовой колонки. Оно позволяет избежать строительства теплосетей, с которыми у нас, как вы знаете, огромная проблема. Оборудование в основном поставляется в Америку, где, в отличие от нас, умеют ценить экономию энергии.

— Прирост производства продукции дал государственный сектор экономики?

— Не только. Мы развиваем и негосударственные формы собственности. Достаточно сказать, что около 30 процентов доходов в районный бюджет поступило именно отсюда. Сегодня у нас восемь тысяч налогоплательщиков, из них половина — физические лица. Благодаря тому, что появляется много предпринимателей, финансовое положение района достаточно благополучное. Успешно финансируются многие программы: народного образования, медицины, проводится работа по реальной защите малоимущих. Недавно открылся центр милосердия, где ветераны могут купить себе самое необходимое.

По улице Притыцкого ввели в строй, не побоюсь это сказать, лучший универсам в Минске. Здесь около 50 детей, не имеющих родителей, обслуживаются по льготным ценам. В ресторане рядом будут организованы бесплатные обеды для малоимущих.

— Как-то странно это звучит на фоне хора жалоб и стенаний...

— Ничего странного нет. Даже при наших часто нелепых и ограниченных законах и на уровне райсовета можно создавать для предпринимательства режим наибольшего благоприятствования. Конечно, по отношению к другим регионам. Вот конкретный пример. Из двадцати пяти белорусских банков двенадцать находятся на территории нашего района или имеют филиалы. Случайно это? Думаю, нет. Любой предприниматель или фирма у нас может зарегистрироваться и начать свое дело всего за дватри дня за небольшую дополнительную плату

Существует система доверительных отношений между руководителями и предпринимателями разных уровней и органом власти. Уже года четыре действует Совет директоров, что позволяет приходить друг другу на помощь. Он собирается раз в квартал и решает конкретные вопросы. Впрочем, есть у наших руководителей и идеи макроэкономического уровня. Мы ищем их решения на уровне государства. А экспериментируем на своем районном уровне.

При райисполкоме работает Совет предпринимателей, в который входят самые цивилизованные представители нарождающегося слоя.

— Вы, наверное, были первыми — я имею в виду Фрунзенский район столицы, — кто начинал проводить различные аукционы. Тогда, да и сейчас многие смотрели на это с подозрительностью. Не растранжиривается ли народное достояние?

— Я года полтора убеждал городское начальство в том, что нужно взимать плату за право поставить киоск. Мне возражали: мол, земля не продается. А ведь мы и не продаем ее. Провели аукцион, народ стал торговаться за право торговать в данном месте. Цена еще в начале года в некоторых людных точках доходила до трех миллионов рублей. Кому от этого плохо?

Ведь эти деньги идут в наш районный бюджет. И используются для нужд наших людей. В прошлом году, например, мы заасфальтировали дорог в шесть раз больше, чем в более благополучном девяностом.

Впрочем, в последнее время нас успешно отучают от всех этих аукционов. После каждого прибывает такое количество проверяющих, что поневоле чувствуешь себя если не преступником, то очень неуютно. Вроде на словах мы к рынку стремимся, а на деле...

— Не мешает ли действующее законодательство в вашей работе?

— В экономике мы, учитывая существующее законодательство или отсутствие его, пытаемся делать невозможное. И это удается, когда власть стимулирует инициативу и поиск каждого. Считаю, что это главная функция власти.

— Как руководитель района вы удовлетворены нашей системой местной власти?

— Этот вопрос мне можно задать как депутату Верховного Совета. А как руководитель районного масштаба скажу откровенно: мне все равно, как будет называться орган — Совет или как-то по-другому. Важно, чтобы власть была властью, а не сторонним наблюдателем или, что еще хуже, ареной для выяснений политических и других отношений.

У нас года два как существуют 18 комитетов общественного самоуправления, сейчас они уже получили законодательный статус. Мы опираемся на них.

— Выходит так, что руководитель Фрунзенского района делом доказывает, что и в этих условиях можно работать. Невольно возникает вопрос: в наших бедах не столько условия виноваты, сколько люди?

— Не хочу, чтобы поняли, будто я занимаюсь саморекламой. Но знаю одно: в наш переходный период важно полностью использовать как объективные, так и субъективные факторы.

Мы сейчас ударились в другую крайность: полностью предоставили хозяйственных и других руководителей самим себе. Позвони ближе к концу рабочего дня по телефону, мало кого найдешь. У каждого гаражик, дачка, а то и коттедж. Мы забыли, когда собирали людей.

У меня вот на столе лежит "простыня" — тут показатели всех предприятий района. Я знаю, чем они живут сегодня, а главное — что их ждет завтра. На основании этого делаю анализ и ищу оптимальное решение. Для этого я тут и сижу... Называйте это как хотите — экономикой или политикой, но важен результат.

— Такие "простыни" раньше лежали на столе у каждого первого секретаря...

— А в этом нет ничего плохого. Мы должны контролировать ситуацию и предусматривать возникновение узких мест, а не сваливать все на неразбериху и рынок. Например, в конце августа в Минске не было газа. Стояли многие предприятия. А наши работали. Мы смогли найти даже этому противоядие.

Сегодня готовы загрузить все простаивающие мощности.

— Как?

— Вариантов много. Например, сейчас в США демонтируются два автомобильных завода. Куда их привезти и поставить? Вы скажете, это не обязанность предрайсовета. Но поймите, что сейчас нужно заниматься и этим. Такая ситуация. Власть должна помогать производителю любыми доступными и недоступными способами. И власть, даже районная, имеет для этого огромные возможности. К сожалению, далеко не всегда и везде они используются.

Считаю, что прежде всего мы должны сделать нашу республику известной во всем мире. К сожалению, пока до этого далеко.

Недавно побывал в составе делегации под руководством С.Шушкевича в Америке. Там практически ни в одном банке не знают, что такое Беларусь. Не слышали фамилий ее лидеров. Уверен, что с огромным миром американского бизнеса должны поближе познакомиться и другие руководители. И должны искать в этом мире интерес для нашей республики.

А пока с этим плохо.

Знаете, какие мысли пришли в голову, когда побывали в нашем посольстве в Вашингтоне? Оно расположено между посольствами Никарагуа и какой-то африканской страны. Вот наше, образно выражаясь, сейчас политическое и экономическое место...

— Вы принимали активное участие в создании белорусско-американского СП на базе НПО "Центр". Тогда и сейчас у этой идеи много противников, главный аргумент которых — мы распродаем Родину...

— Американцы правильно говорят: пускай у вас будет самая передовая идея, но вы ее не реализуете. Ведь нужно еще иметь для организации современного производства современное оборудование, комплектующие, знать рынки сбыта. Это совсем не просто. Ведь любая самая ценная идея составляет только пятую часть будущего успеха. Остальное зависит от других факторов. И если эти факторы будут не американскими, так японскими, или южнокорейскими, или китайскими. Так работают во всем мире...

— Американцы нам, может быть, в чем-то помогут, но не спасут. Можем ли мы сами себя спасти и что для этого нужно?

— Прежде всего снизить налоговый пресс. Вспомним такую же ситуацию в Америке, когда была проведена реформа Рузвельта. Он пошел на создание огромного внутреннего долга. Чтобы запустить производство, и прежде всего строительную индустрию. Ни у кого не было денег, и вдруг все начали строить жилье. Появилась работа. Начали получать люди доходы. Значит, стали покупать... И таким образом завертелся весь экономический механизм.

К слову, у меня каждый год замы представляют записки о возможных путях зарабатывания средств в местный бюджет.

Потом — нужно пустить к нам иностранный капитал, а не отделываться бесконечными разговорами. Но он не пойдет без гарантий. Лучше всего это решить в свободных экономических зонах.

И, конечно, нужно изучать чужой опыт. У нас есть сегодня несколько опорных точек. Например, побратимский район в Шанхае. В Голландии нам делают специальную программу перехода района к рынку. Теперь Америка...

— Извините, но не могу не задать такой вопрос. Вы были в свое время первым секретарем райкома компартии. Как сейчас относитесь к этой строчке в своей биографии?

— Партия была организмом, встроенным в наше государство. Так было и от этого никуда не денешься. Эту партию нужно было трансформировать. Но случился ее крах...

Раньше я был инженером. Хорошим инженером. Построил не один завод в республике и за ее пределами. Общественной и партийной работой, мягко говоря, не увлекался. А если честно, просто не любил. Но так случилось, что попал в райкомовское кресло. И здесь занимался прежде всего экономикой...

И теперь большой политикой не занимаюсь и не хочу заниматься. Важнее всего сейчас экономика. Тем не менее кое-кто в парламенте считает меня "красным" депутатом.

Но у каждого свой взгляд. Я скажу честно, переживаю за распад Союза. Думаю, что это была ошибка. Нам не хватило лет пяти, чтобы здесь, в Беларуси, была достаточно стабильная ситуация с энергообеспечением, переработкой сельхозпродукции. И тогда более-менее нормально могли бы переходить к рынку...

Возвращаясь к сегодняшнему дню, скажу, что хватит делить друг друга на правых и левых, и видеть смысл своей жизни в том, чтобы покрепче ущипнуть один другого. Ведь нам жить здесь вместе. Поэтому нужно прежде всего всем думать, как сообща выживать. А подумав хорошенько, действовать. Что мы и делаем...

Интервью брал Владимир САМОЙЛОВ.

Позиция

"Авторов" экономического кризиса — к ответу, считают депутаты Новополоцкого горсовета

Недавно они обсудили социально-экономическую обстановку и пришли к неутешительным выводам. Поспешное введение расчетных билетов Национального банка, полагают депутаты, стимулировало вымывание рублей из денежного оборота республики. Допущены другие крупные промахи в финансовой политике. В результате с точностью до "наоборот" были реализованы намерения, декларированные руководителями стран СНГ, о проведении согласованной кредитно-денежной политики.

Существенным недостатком экономической политики, проводимой правительством, было и значительное отставание в преобразовании промышленных предприятий на условиях акционирования с уменьшением доли государственного капитала.

Городской Совет с горечью отметил, что остались во многом без ответов его обращения в Верховный Совет, Совет Министров и лично к Председателю Совмина по вопросу развития Новополоцкого промышленного узла.

Анализ показывает, что обострение экономической ситуации вызвано не столько объективными условиями, сколько непоследовательными и неадекватными действиями органов государственного управления.

Горсовет считает необходимым, чтобы Верховный Совет дал принципиальную оценку действиям должностных лиц и органов госуправления, не обеспечивших реализацию соглашений, предусмотренных в рамках договоренностей по СНГ, а также не обеспечивших подготовку народного хозяйства к работе в зимних условиях и заготовку сельхозпродукции.

Владимир БОРИСОВ.

Дыскусійная трыбуна

Крызіс... Гэта слова зараз можна прыстасаваць да любой сферы нашага жыцця. Крызіс эканомікі прыводзіць да крызісу ўлады, крызіс палітычны — да прававога нігілізму, а ўсё гэта ўвогуле адбіваецца на нашай духоўнасці, на нашым дабрабыце. Ці можам мы вырвацца з гэтага замкнутага кола, ці ёсць тыя сілы і ідэалы, якія змаглі б павесці нас за сабой? Сённяшнія публікацыі пад рубрыкай "Дыскусійная трыбуна" — гэта скрыжаванне розных поглядаў на нашу рэчаіснасць. Будзем спадзявацца, што плюралізм думак, палемічны падыход да актуальных праблем дня прынясуць, у рэшце рэшт, станоўчы вынік.

Палітыка супраць эканомікі,

альбо На чым трымаюцца ланцугі беларускай залежнасці

Агульнавядома, што ў цывілізаваных краінах палітыкі ў першую чаргу кіруюцца эканамічнымі інтарэсамі сваёй дзяржавы. Гэта — вядучая аксіёма палітычнай практыкі, і калі нехта з кіраўнікоў забывае пра згаданы аспект, то на яго палітычнай кар'еры можна смела ставіць крыж. Але пры адной прынцыповай умове — у краіне павінна існаваць развітая дэмакратычная сістэма выбараў, праз якую грамадзяне маюць магчымасць уплываць на ўладу ў адпаведнасці з іх асабістымі эканамічнымі інтарэсамі. Гэта — другая аксіёма палітычнага ладу дэмакратычных дзяржаў, якая ў сукупнасці з першай дазваляе стабілізаваць грамадскую згоду паміж палітыкамі і насельніцтвам.

Калі ж зірнуць на нашу рэспубліку, гісторыю яе пакуль што нядоўгага суверэнітэту, то мы павінны прызнацца самім сабе, што пераважная большасць нашых грамадзян мае вельмі цьмянае ўяўленне аб сваіх дэмакратычных правах і, больш таго, не бачыць тых рэальных палітычных сіл, якія змаглі б прапанаваць і ажыццявіць прывабныя для ўсіх эканамічныя пераўтварэнні. Адсюль пасіўнасць мас у палітыцы, якую асобныя даследчыкі-сацыёлагі выдаюць за нейкую асаблівую талерантнасць беларусаў.

Не трэба таксама забываць і пра тую вялікую шкоду, якую нанеслі светапогляду людзей няўдалыя рэформы апошніх гадоў. Прычым не толькі тым, што жыццёвы ўзровень большасці насельніцтва значна панізіўся, а ў першую чаргу за кошт спосабу іх правядзення. Дэмакраты новай плыні, асабліва ў Расіі, — у нас яны ніколі не мелі ўлады — засталіся бальшавікамі па сваёй псіхалогіі, і іхняя практыка рэформ заснавана на сілавых метадах, калі нават самыя карэнныя пераўтварэнні прымаюцца не толькі простай большасцю галасоў невядома кім абранага органа ўлады, а, наогул, указам аднаго чалавека. Прычым самі гэтыя рашэнні часам значна адрозніваюцца ад папярэдніх абяцанняў. З'яўляецца глеба для палітычнай барацьбы за ўладу за кошт папулісцкіх лозунгаў і самых неверагодных праграм.

Не апошнюю ролю ў барацьбе палітыкаў займае і спадчына сацыялізму ў краінах былога Саюза. Перш-наперш гэта глыбокія карані псіхалогіі ураўнілаўкі ў размеркаванні, заснаванай на добраахвотна-прымусовай працы на дзяржаўных прадпрыемствах. Прызнаемся шчыра: працаваць без асаблівага напружання і атрымліваць прыблізна роўную заработную плату было вельмі зручна для значнай часткі нашых суграмадзян. І з'яўленне прадпрымальнікаў, якія здольны зарабляць непараўнальна больш, для многіх як чырвоная ануча для бугая. Асабліва калі ўлічыць, што шмат сённяшніх буйных капіталаў сапраўды не вельмі чыстага паходжання. Апошняе становіцца вельмі зручнай падставай для палітычных спекуляцый з боку паслядоўнікаў камуністычнай ідэі, якая, аддадзім належнае, мае пэўныя гістарычныя карані не толькі ў нас.

Тут самае месца зрабіць невялікае адступленне. Як вядома, сама камуністычная ідэалогія ўзнікла і сфарміравалася як палітыка-эканамічная тэорыя ў перыяд станаўлення так званага капіталізму свабоднай канкурэнцыі, калі эксплуатацыя наёмнага работніка сапраўды была жахлівай. На падставе аналізу выступленняў пралетарыяту супраць сваіх работадаўцаў класікі марксізму прыйшлі да думкі аб ролі класавай барацьбы як рухаючай сілы развіцця грамадства. І як сапраўды геніяльныя людзі зрабілі не менш геніяльную памылку — аб магчымасці і непазбежнасці перамогі ў гэтай барацьбе рабочага класа.

Між тым уся папярэдняя гісторыя чалавецтва сведчыла аб іншым: класавая барацьба нідзе і ніколі не прыводзіла да перамогі аднаго з бакоў на больш-менш значны час. Успомнім, напрыклад, гісторыю паўстанняў рабаўладальніцкай эпохі ці сялянскіх войнаў перыяду феадалізму. Урэшце сама магчымасць перамогі менш адукаванага класа нясе ў сабе пагрозу грамадскага рэгрэсу. Класікі марксізму павінны былі заўважыць, што барацьба класаў праз пэўны час прыводзіць да з'яўлення новых сацыяльных груп у грамадстве і пераходу апошняга ў новую якасць. Таму іх вывад аб непазбежнасці дыктатуры пралетарыяту быў гістарычнай памылкай, якая, на жаль, ажыццявілася менавіта ў нас. І гэта, бадай, быў адзін з найбольш цяжкіх удараў палітыкі па эканоміцы.

Галоўным наступствам гэтай гістарычнай памылкі з'явілася ліквідацыя прыватнай уласнасці і фарміраванне спецыфічнага слоя насельніцтва, які ўзяў на сябе ці лепш сказаць — захапіў кіраванне дзяржаўнай эканомікай. Маецца на ўвазе так званая наменклатура, звязаная не эканамічнымі інтарэсамі асобных гаспадарак, а сваім агульным каставым інтарэсам. Прычым іх прыналежнасць да камуністычнай партыі была толькі знешнім атрыбутам, сутнасць — у праве распараджацца дзяржаўнай маёмасцю дзеля асабістага дабрабыту. У залежнасці, вядома, ад пэўнай ступені іерархічнай лесвіцы. Сама па сабе камуністычная ідэя іх цікавіла менш за ўсё, і яны маглі з такім жа поспехам аб'яднацца на любой іншай платформе. Дарэчы, менавіта па гэтай прычыне камуністычная партыя як палітычная ўлада рухнула амаль імгненна без колькі-небудзь сур'ёзнага супраціўлення. Таму і змагацца з камуністычнымі плынямі, як да гэтага заклікаюць некаторыя дэмакратычныя рухі, — марная трата часу і энергіі.

Яшчэ адно невялікае адступленне. Для дэмакратычнага грамадства наогул небяспеку прадстаўляюць не ідэі, а спосаб іх ажыццяўлення. Калі пад ідэю альбо тэорыю ствараецца партыя ці рух з жорсткай унутранай дысцыплінай, з напаўваеннай формай кіравання, то менавіта такая арганізацыя незалежна ад палітычнай афарбоўкі становіцца патэнцыяльна небяспечнай для дэмакратыі. Часцей за ўсё гэта характэрна для плыняў, якія не маюць шырокай сацыяльнай базы ці не ў ладах з прававымі высновамі грамадства. У дваццатым стагоддзі да іх ліку можна аднесці партыі і арганізацыі камуністычнага, нацыянал-сацыялістычнага і нацыянал-клерыкальнага накірункаў. І практычна выключаюцца названыя прыкметы ў адносінах да ліберальных і сацыял-дэмакратычных плыняў, паколькі апошнія заснаваны на першынстве асабістых правоў чалавека і не прыдатны для стварэння арганізацый з жорсткай дысцыплінай.

Разуменне гэтай прынцыповай рознасці ў палітычных рухах з'яўляецца вырашальным у асэнсаванні магчымых эканамічных рэформ у залежнасці ад таго, прадстаўнікі якіх палітычных сіл стаяць на чале дзяржавы.

Наша беларуская наменклатура з камуністычным радаводам, застаўшыся без цэментуючай партыі, зараз ліхаманкава спрабуе ўтварыць уласную палітычную арганізацыю, каб забяспечыць абарону сваіх інтарэсаў у будучых легітымных органах улады. Няцяжка здагадацца, што захаванне дзяржаўнай уласнасці на сродкі вытворчасці будзе адной з іх галоўных праграмных мэт. Нават калі дзеля перамогі давядзецца крыху адпусціць прэс дзяржаўнага ціску на эканоміку і прымірыцца з тым, што найбольш абачлівая частка наменклатуры разумее хімерычнасць гэтых намаганняў і спакваля займаецца ціхай прыватызацыяй.

З другога боку, рэфарматары дэмакратычнага крыла павінны добра разумець, што іх намаганні па разбурэнню наменклатурных бастыёнаў застануцца дарэмнымі без з'яўлення шырокага слою прыватных уласнікаў, так званага сярэдняга класа, які не толькі мае ўласныя сродкі існавання і не залежыць ад дзяржчыноўніка, але і асэнсоўвае свае палітычныя інтарэсы. Трэба таксама вельмі асцярожна адносіцца да хуткага падзелу грамадства на багатых і бедных. Гэта можа справакаваць узнікненне ультрарадыкальных груповак накшталт "чырвоных брыгад" у Італіі, што ў нашых умовах можа выклікаць патрабаванне "цвёрдай рукі". На жаль, самы час прызнацца, што спроба зрабіць хуткі пераход да рыначнай эканомікі па замежных рэцэптах пацярпела яўны правал.

Адной з прычын гэтага з'яўляецца сур'ёзная памылка каманды Я. Гайдара, якая паспрабавала прымяніць манетарныя догмы ў нярыначнай эканоміцы пры адначасовым разбурэнні агульнай эканамічнай прасторы. Спецыялістам у вобласці макраэканомікі добра вядома, што адна з галоўных догмаў манетарызму — стабільнасць грашовага абарачэння. Пры яе адсутнасці астатнія параметры зыходнай формулы манетарнай тэорыі — маса грошай, цэны і аб'ём вытворчасці — становяцца фактычна некіруемымі. Без канкурэнцыі і пры квазіманапалізме дзяржаўных структур лібералізацыя цэн у рамках манетарных падыходаў расійскага ўрада вылілася ў магутную гіперінфляцыйную хвалю і падзенне вытворчасці нават самых неабходных спажывецкіх тавараў. Гэта дало падставу беларускаму кіраўніцтву фактычна замарозіць рыначныя рэформы, што ў сваю чаргу замарудзіла кволыя спробы стварэння жыццяздольнай нацыянальнай эканомікі і паставіла яе ў поўную залежнасць ад палітыкі Расіі.

Дзеля справядлівасці трэба адзначыць, што Беларусь, як, бадай, і Украіна, знаходзіцца ў самых неспрыяльных умовах для ўмацавання свайго эканамічнага суверэнітэту. Справа ў тым, што менавіта гэтыя рэспублікі былі перанасычаны ў свой час прадпрыемствамі ваенна-прамысловага комплексу, рэзкае скарачэнне заказаў на прадукцыю якіх вельмі адчувальна і звязана з захаваннем рабочых месц для соцен тысяч людзей. Больш таго, некалі гэта стымулявала бурны рост буйных гарадоў, якія з'яўляюцца зараз асноўнымі спажыўцамі прывазных энергетычных рэсурсаў і атручваюць навакольнае асяроддзе. У краінах Балтыі, напрыклад, ступень уплыву прыведзенага фактару непараўнальна меншая. Тым самым можна зноў-такі канстатаваць, што палітычныя разлікі былых кіраўнікоў рэспублікі зрабілі вельмі дрэнную паслугу для сучаснай эканомікі.

Сёння Рэспубліка Беларусь апынулася на раздарожжы, з якога вельмі цяжка выбраць прыстойны для яе насельніцтва шлях. Дарадчыкаў, скажам шчыра, хапае, асабліва замежных. І не толькі з дальняга, як цяпер кажуць, а нават і з бліжняга замежжа. У НДЭІ Дзяржэканамплана, напрыклад, надзвычайную актыўнасць праяўляе група расійскіх эканамістаў на чале з Ф. Клацвогам, якім чамусьці не хапіла месца ў Маскве. Ці, можа, нашаму ўраду прыйшоўся даспадобы іх "навуковы падыход", у адпаведнасці з якім Беларусь лічыцца адной з шасці зон былога Саюза і яе будучыня разглядаецца выключна як элемент нейкага абстрактнага аб'яднання з адзіным каардынацыйным цэнтрам. Аргументы на карысць такога падыходу сыплюцца як з меха. Тут і традыцыйная блізкасць славянскіх народаў, і шматгадовая інтэграцыя эканомік, і залежнасць ад усходняга рынку і г. д. Здзіўляе другое: чаму не заўважаюць, што ўсё тое ж можна і трэба рабіць так, як гэта прынята паміж цывілізаванымі краінамі? І гандляваць, і ствараць сумесныя прадпрыемствы, і дазволіць бязвізавы праезд для грамадзян на падставе двухбаковых пагадненняў. Мець пры гэтым сваю нацыянальную валюту і з яе дапамогай праводзіць самастойную эканамічную палітыку ў інтарэсах Беларусі.

Здаецца, што нашы эканамічныя стратэгі, захапіўшыся ідэяй аднаўлення былых гаспадарчых сувязей у рамках новага эканамічнага саюзу, забываюцца пра галоўнае: нельга аднавіць тое, што адмоўлена самім жыццём. Былы Саюз разваліўся ў першую чаргу па прычыне яго эканамічнай неэфектыўнасці, і рыначныя пераўтварэнні прад'яўляюць новыя патрабаванні да гаспадарчых сувязей. На змену планавым пастаўкам ідзе купля-продаж сыравіны і тавараў самастойнымі прадпрымальнікамі.

Ні палітычны, ні эканамічны цэнтры ім не патрэбны. Затое не хапае больш ці менш уніфікаваных правілаў рыначных адносін і падтрымкі ў перабудове структуры эканомікі і перапрафіляванні прадпрыемстваў на выпуск канкурэнтаздольнай прадукцыі. Што нам перашкаджае? Няздольнасць старой наменклатуры? Дык няхай саступіць месца тым, хто здольны прапанаваць новыя падыходы. Ці, можа, на гэта не згодны народ, як любяць паўтараць некаторыя нашы кіраўнікі? Дык давайце спытаем яго і правядзём новыя выбары ці хоць бы рэферэндум. Колькі можна спасылацца на Расію, на яе жаданне альбо нежаданне нам дапамагчы? Можа, ужо пара і сваім розумам жыць?

Валеры ДАШКЕВІЧ,
кандыдат эканамічных навук.

Трэцяя сіла: міф ці рэальнасць?

Ідэя пра неабходнасць трэцяй сілы на Беларусі даўно лунае ў паветры. Яшчэ ў дзевяностым годзе, калі рыхтавалася праграма Сялянскай партыі, была распрацавана філасофія цэнтрызму. Сутнасць яе — палітыка здаровага сэнсу, адмаўленне крайніх праяў нацыяналізму і шавінізму, кансалідацыя грамадства. Сяляне заўсёды падсвядома прыхільнікі такой філасофіі.

У той час на тэрыторыі СССР адбывалася жорсткае супрацьстаянне паміж камуністамі і народнымі франтамі. У асобных рэгіёнах пралілася кроў. Каб пазбегнуць гэтага на шматпакутнай зямлі Беларусі, мы і хацелі на грунце цэнтрызму ўтварыць трэцюю сілу — Сялянскую партыю.

Камуністы ўспрынялі новую ідэю ў штыкі — гэта падрывала іх манаполію на ўладу. Была прынята пастанова бюро ЦК КПБ, дзе ставілася задача не дапусціць утварэння Сялянскай партыі. Рэзалюцыя Малафеева на дакуменце, які мы атрымалі з архіва КПБ: "т.Камаю, т.Тихине, т.Лингу. Создать группу и направить на съезд Крестьянской партии с целью сорвать его работу".

Нічога ў іх не атрымалася. Сялянская партыя была ўтворана, але яна адразу не стала ўплывовай трэцяй сілай на Беларусі. Грамадства ў той час не даспела да ўспрыняцця гэтай ідэі.

Другую спробу зрабіў нябожчык Міхась Ткачоў, вядомы гісторык і краязнаўца, лідэр Беларускай сацыял-дэмакратычнай грамады. На пачатку дзевяноста другога года ён прапанаваў утварыць трэцюю сілу шляхам аб'яднання палітычных партый, рухаў, грамадскіх арганізацый і прыватных асоб, якія выступаюць за цывілізаваны пераход ад таталітарнай сістэмы да прававой дэмакратычнай дзяржавы. Аб'яднанне назвалі "Новая Беларусь". Зноў пэўныя сілы пачалі разбуральную работу, і паступова ідэя была закансервавана.

Вясной дзевяноста другога года была ўтворана Партыя народнай згоды. Ядром яе стала група народных дэпутатаў, якія яшчэ да путчу ўтварылі ў Вярхоўным Савеце фракцыю "Камуністы Беларусі за дэмакратыю". Сама назва партыі, асноўныя праграмныя прынцыпы яе сведчаць пра жаданне стаць асновай трэцяй сілы на Беларусі.

А што думаюць шырокія народныя масы пра трэцюю сілу? Апошнія апытанні паказалі, што шэсцьдзесят сем працэнтаў грамадзян яшчэ не зрабілі свайго выбару, не падтрымліваюць ніякія палітычныя партыі. Думаецца, справа не толькі ў тым, што ў нас нізкая палітычная культура, што людзі страцілі веру ў сваю здольнасць уплываць на палітыку і палітыкаў. Проста ў іх няма выбару. Да гэтага часу ўжо вызначыліся прыхільнікі камуністаў і БНФ. Але большасць не прываблівае ні кансерватызм ПКБ, ні радыкалізм БНФ. Калі б сёння былі выбары, то вялікая колькасць выбаршчыкаў наогул не пайшлі б на выбарчыя ўчасткі. Трэба падкрэсліць, што камуністы ў такіх выпадках фальсіфікуюць выбары, галасуюць самі за тых, хто не прыйшоў, і такім чынам праводзяць сваіх людзей у органы ўлады.

Вось мы і прыйшлі да высновы, што грамадству Беларусі для правядзення эканамічных рэформаў і выхаду з крызісу неабходна новая палітычная сіла. Яна нарэшце ўтворана. Гэта шырокае аб'яднанне дэмакратычных сіл Беларусі "Вясна-94".

У пагадненні пра ўтварэнне аб'яднання даволі яскрава сфармулявана мэта: стварыць палітычныя ўмовы для цывілізаванага пераходу ад таталітарнай сістэмы да прававой дэмакратычнай дзяржавы. Акрэслены асноўныя прынцыпы аб'яднання "Вясна-94". Вось яны:

— будаўніцтва суверэннай дзяржавы, бяз'ядзерны статус і неўваходжанне Беларусі ў ваенныя блокі;

— прыярытэт правоў грамадзян, замацаваных ва ўсеагульнай дэкларацыі, перад інтарэсамі дзяржавы, нацыянальных і сацыяльных груп;

— рэфармаванне каманднай эканомікі ў сацыяльную рыначную.

Галоўная мэта і асноўныя прынцыпы аб'яднання сфармуляваны так, што кожны сумленны чалавек падтрымае іх. На самай справе, хто выступіць супраць правоў чалавека, рыначнай эканомікі, суверэннай дзяржаўнасці? Іх прадэкларавалі нават самыя кансерватыўныя сілы. Усё гэта ўжо ўвайшло ў дзесятак афіцыйных дакументаў, замацавана сотнямі подпісаў прадстаўнікоў Рэспублікі Беларусь.

Дзве бліжэйшыя задачы ставіць перад сабой аб'яднанне "Вясна-94": стварыць кааліцыйны ўрад народнага даверу дзеля ажыццяўлення эканамічных рэформаў, правесці выбары ў Вярхоўны Савет не пазней вясны 1994 года на аснове новага дэмакратычнага закона. Лічу, гэтыя задачы сталі сімвалам перамен для ўсяго беларускага грамадства.

Аб'яднанне "Вясна-94" дае магчымасць шырока ўдзельнічаць у грамадскім жыцці прыватным асобам. Менталітэт нашых людзей зараз такі, што слова "партыя" выклікае насцярогу і недавер. А для некаторых увогуле галоўны прынцып жыцця — не ўступаць ні ў якія партыі. Такая рэальнасць.

Але ж людзі маюць свае думкі, погляды. Уступіўшы ў грамадзянскія камітэты "Вясны-94", яны змогуць выказаць свой погляд, абараніць свае жыццёвыя прынцыпы.

Колькі слоў аб праблеме лідэра. Даўно вядома, палітычныя партыі ўтвараюцца ці пад вядомага лідэра, ці пад прывабную ідэю. Напрыклад, пры стварэнні Сялянскай партыі была ідэя: зямлі патрэбен гаспадар. Адсюль і патрабаванне зямельнай рэформы. Нашы апаненты, не маючы аргументаў супраць гэтай ідэі, вешаюць нам ярлык разбуральнікаў калгасаў. На самай справе разбураюць іх некаторыя кіраўнікі калгасаў і іх бліжэйшае акружэнне шляхам раскрадання калгаснай маёмасці. Мы выступаем за іх рэфармаванне. А першы крок рэформы — выбары старшынь калгасаў на агульных сходах тайным галасаваннем. Тайным.

Другія апаненты, жадаючы звузіць сацыяльную базу Сялянскай партыі, называюць яе партыяй толькі сельскіх жыхароў. Гэта не адпавядае рэчаіснасці! Усе мы выхадцы з вёскі, усе мы звязаны з зямлёй. Толькі мінчане ў 1993 годзе падалі 183 тысячы заяў на атрыманне зямельных участкаў для будаўніцтва жылых дамоў, садаводства і агародніцтва. Фактычна выдзелена крыху больш дзесяці працэнтаў. У райцэнтрах і гарадскіх пасёлках пры зямлі кожны другі. Такім чынам, у правядзенні зямельнай рэформы зацікаўлены ўсе: вёска, пасёлак, горад.

Ідэя зямельнай рэформы добра працуе на аўтарытэт Сялянскай партыі. Партыя расце, ствараюцца новыя арганізацыі, павялічваецца яе ўплыў на грамадства і без папулярнага лідэра. На добрай ідэі з цягам часу вырастуць лідэры.

Пагадненне і заяву аб'яднання "Вясна-94" падпісалі 3 палітычныя партыі, 18 грамадскіх, прафесійных, рэлігійных арганізацый і творчых саюзаў, звыш 50 вядомых людзей Беларусі. Працэс далучэння да аб'яднання працягваецца. Вельмі важна, што "Вясну-94" падтрымала інтэлігенцыя. Амаль усе кіраўнікі творчых саюзаў паставілі подпісы пад заявай.

Разумеем, яшчэ зарана гаварыць, што "Вясна-94" стала ўплывовай сілай на Беларусі. Наперадзе вялікая праца: распрацоўка эканамічнай праграмы рэформаў, фарміраванне ценявога ўрада, утварэнне грамадскіх камітэтаў "Вясны-94" у раёнах, вёсках, працоўных калектывах. Усё гэта можна і трэба зрабіць за асенне-зімовы перыяд.

У заключэнне хацеў бы выказаць адну простую ісціну. Ніхто для нас лепшага жыцця не зробіць. Трэба брацца за справу самому. І першая задача — змена ўлады. Паверце, урад Кебіча — гэта наша нацыянальная трагедыя. Усё ж рабілася на вашых вачах: то ўводзілі купоны, то іх адмянялі, то ўводзілі мытні, то іх адмянялі, то забаранялі камерцыйным структурам завозіць паліва, то дазвалялі. Няма вызначанай палітыкі. Прыйдзе час, падлічаць страты, якія прынёс народу ўрад. Яны будуць не меншыя, чым ад чарнобыльскай катастрофы. Але ў адзіночку змяніць цяперашнюю ўладу ніхто не зможа. Трэба арганізаваная сіла. Такой сілай і выступае шырокае аб'яднанне дэмакратычных сіл Беларусі "Вясна-94".

Яўген ЛУГІН,
старшыня Беларускай сялянскай партыі.

Дзве афіцыйныя мовы ў дзяржаве — бы дзве гаспадыні ў хаце...

Мікола ТРАФІМЧУК

Той, хто так ці інакш ставіць пытанне аб дзвюх дзяржаўных мовах у адзінай дзяржаве Беларусь, той — хоча ён таго ці не — спрыяе расколу грамадства і самой дзяржавы.

Хто-хто, а беларусы пакутамі на крыжы заслужылі перад Богам права на сваю ўласную дзяржаву. Але нячысцік ізноў сваімі хітрыкамі спрабуе ўзяць рэванш. Цешцеся, маўляў, сваёй кволай дзяржаўнасцю, а я нараблю вам спадцішка такога, што ажно самому вусцішна стане: узаконю ў вашай дзяржаве дзве афіцыйныя мовы. І лухта ўсё гэта, што двух'языкіх істот у прыродзе не бывае...

Зрэшты, двух'языкасцю многіх з нас ужо й не напалохаць. Па волі д'ябла ці па сваёй нядобрай волі дзесяткі і сотні тысяч беларусаў дзекаюць і цекаюць па-руску. Крыўдна і брыдка падчас слухаць такое "двухмоўе". Вось ён, слёзны вынік сатанінскага эксперыменту па зліццю моў і культур!..

Вядома, ніхто не супраць мовы братняга рускага народа. І калі ставіцца пытанне аб яе вывучэнні, добрым валоданні і ўжыванні пры міжнародных кантактах, мы толькі вітаем такую з'яву. Мне, напрыклад, адно няўцям: чаму некаторых маіх суайчыннікаў не задавальняе статус рускай мовы як міжнароднай? Гэта ж ганарова! Не, насуперак элементарнай логіцы яны крычаць пра неабходнасць надання мове суседняй, хай і дружалюбнай дзяржавы, статусу дзяржаўнай. Ды як, як яна можа быць дзяржаўнай у Беларусі, калі ўжо дзяржаўная ў Расіі? А куды падзець сваю?!

Не, шаноўнае спадарства! Сёння ў гэтым сэнсе нас можа непакоіць толькі адно: як падняць з бруду ўтаптаную самімі ж родную мову? Тыя, хто ў такі час клапоціцца пра іншую мову, аўтаматычна робіцца варожым і мове, і свайму народу, і сваёй дзяржаве. Карацей: хто супраць адзінай мовы, той супраць адзінай дзяржавы. Гэта ясна, як белы дзень!

А яшчэ я разумею так: ёсць у хаце адна гаспадыня, свая, родная, руплівая, рахманая. Навошта яшчэ адна, прычым з чужой, суседняй хаты, ды яшчэ калі і там няўпраўка? Як кажуць, даруйце, няма дурных!..

Безумоўна, у прыхільнікаў "дзвюх гаспадынь" ёсць некалькі аргументаў на сваю карысць. Гэта спасылкі быццам бы на адзіны гістарычны лёс беларускага і рускага народаў, на своеасаблівы менталітэт беларусаў, нарэшце — на рускамоўную савецкую школу выхавання не аднаго пакалення тутэйшага насельніцтва. Пра ўсё гэта можна яшчэ паспрачацца. Але й толькі! Не адным з гэтых аргументаў нельга апраўдаць гістарычную несправядлівасць, калі ў беларускай дзяржаве дух будзе чужы, не беларускі.

Але самае крыўднае і дзіўнае, што ў якасці аргументаў на карысць так званага двухмоўя даводзіцца чуць звычайную лухту. Маўляў, паглядзіце, якія дзяржаўныя мовы ў паднёваамерыканскіх краінах. Альбо: у ЗША дзяржаўная мова англійская, дык чаму ў Беларусі не можа быць руская? І яшчэ. У Швейцарыі, маўляў, дзяржаўныя мовы ажно тры... Выходзіць, што калі ў Швейцарыі ажно тры дзяржаўныя мовы, чаму ў Беларусі не можа быць толькі дзве?..

Ці патрэбныя тут контраргументы? Вядома, не. Маральна здароваму чалавеку ўсё зразумела. Але ў тым і бяда, што многія хворыя ўжо і не спрабуюць выздаравець...

Беларусь — як мае быць засведчана ў яе Канстытуцыі — унітарная, а значыць, монанацыянальная дзяржава. Карэнным народам са значнай перавагай з'яўляюцца беларусы. Значыць, афіцыйнай (дзяржаўнай) мовай можа быць толькі беларуская. А нацыянальныя меншасці хай на здароўе шануюць свае звычкі і мовы, што і павінна абараняць тая ж Канстытуцыя, а калі ёсць неабходнасць — і спецыяльны закон.

Центризм — путь к истинной демократии

Похоже, что еще недавно робкие предсказания грядущей катастрофы и чудовищных потрясений постепенно перемещаются из области предположений, теоретических рассуждений и достаточно смелых гипотез в реальную жизнь. Сквозь дым, валивший из окон российского Дома Советов, и свинцовый спецназовский дождь, унесший сотни жизней защитников российского парламента и Конституции, ясно просматривался мертвенный лик возможных будущих катаклизмов на пепелище разграбленной, некогда великой державы. И нам, в Беларуси, не отгородиться, махнув рукой на "заграничные" дела, не отсидеться, ибо беда, пришедшая в дом наших российских братьев, вызревает и в нашем собственном доме — уже слишком схожи мы, близки друг к другу. Все мы вместе, бывшие республики Союза, дружно двинулись в светлое демократическое будущее и одна за другой начали проваливаться в "черные дыры" экономического краха, гражданских и межплеменных войн, диких вакханалий лжи, крови, насилия, в которых уже никто давно не может разобрать ни правых, ни виноватых и на которых одновременно греют руки продажные политики, циничные нувориши и т.д.

И все же обнадеживает тот факт, что Беларусь — одна из немногих республик бывшего Союза — наиболее здраво и взвешенно подошедшая к реформам, не бросившаяся очертя голову в мутный омут дикого рынка и гибельного изоляционизма. И это позволяет надеяться, что именно у нас, на нашей земле наберет силу здоровая, созидательная идея, идея справедливости и порядка в противовес лжи, деструкции и хаосу. Тем более что первые симптомы этого уже появились. Обнадеживающим симптомом, который дает всем нам надежду и даже в какой-то степени уверенность, явилось создание и начало активной деятельности Народного движения Беларуси. Проведенный по его инициативе 11 сентября сего года Конгресс народа Беларуси продемонстрировал рождение нового политического феномена, который появился и укрепляется словно противодействие, противоядие разъедающим наше общество недугам. Сам конгресс, собравший многочисленных представителей разнообразных партий, социальных, профессиональных, национальных, возрастных групп, съехавшихся из всех регионов республики, явился ярким свидетельством пробуждения в народе его глубинного инстинкта самосознания. Последующие московские события отодвинули на задний план прошедший конгресс, но трагически завершившись, они лишь подтвердили необходимость глубоко проанализировать его идейную направленность, тем более что постановления конгресса стали основой для деятельности Народного движения Беларуси.

Фактически на Конгрессе народа Беларуси была представлена политическая программа Народного движения Беларуси, которую можно было бы назвать концепцией народно-патриотического центризма. Для достаточно глубокого ее понимания прежде всего необходимо осмыслить причины кризиса, которые в наиболее общем виде, на мой взгляд, можно было бы представить следующим образом. Они в центробежных процессах, протекающих почти повсеместно, на всех уровнях. Центробежная тенденция явилась той разрушительной силой, которая прервала эволюционное развитие общества и закономерно толкнула его на путь деградации, к хаосу и катастрофе. Сами центробежные процессы не являются чем-то неизбежным, но умело поддерживаются небольшим, но сверхвлиятельным слоем национальных антиэлит, которые бесконтрольно извлекают громадные прибыли путем грабежа народа, укрепляют свою власть и пытаются путем гигантского передела собственности сделать необратимым превращение славянских государств в полуколонии Запада с тотальным доминированием мафиозно-компрадорского капитала. Кроме того, центробежные процессы объективно геополитически выгодны Западу, также прикладывающему руку к их усилению и активизации. Антиэлита состоит из весьма разнообразных личностей: амбициозных политиков, продажных чиновников, представителей спекулятивного, компрадорского бизнеса и т.д., но она строго сориентирована на сепаратистские политические силы, на конфронтацию, на вытеснение из властных структур честных и порядочных руководителей, ибо в условиях стабильности доминирование национальных интересов, осуществление масштабных проектов антиэлиты (например, передел собственности) в принципе невозможно.

Противодействие, приостановление центробежных процессов и развитие центростремительной тенденции — вот главный вектор приложения сил и энергии здоровой части общества.

По мнению НДБ, государство должно вновь обрести предательски утрачиваемую им функцию защиты всего общества и отдельных его членов. "Обеспечение бесплатного здравоохранения, бесплатного и доступного образования, надежно защищенной старости, отсутствия безработицы" — вот куда, согласно концепции НДБ, должны быть направлены усилия государства. Кроме того, постоянной, основной задачей государства должно стать обеспечение порядка, стабильности, законности, согласия в обществе, высокого уровня жизни его граждан, благоприятной духовной и культурной атмосферы. Именно в этом случае и достигается консолидация, позволяющая, приостановив центробежные и усилив центростремительные тенденции, положить предел деструкции общества, хищническим действиям антиэлиты. В концепции народно-патриотического центризма, предложенной НДБ, помимо выявления причин и сути происходящих критических процессов и четкого уяснения приоритетных целей нашего развития, мы находим и реальную программу действий.

Перечислю следующие ее моменты. Равная защита экономических интересов отечественного (!) производителя независимо от форм собственности; недопущение отказа государства от обеспечения бесплатного здравоохранения и бесплатного образования, выплаты достаточных пенсий и пособий; предоставление права рабочему и крестьянину самим определять формы хозяйствования на предприятиях и на земле; борьба с безработицей; недопущение грабительских форм приватизации (когда большинство получает лишь ничтожную долю того, что по праву им принадлежит, а все богатства перекочевывают в руки мафии), обеспечение свободы частной и коллективной инициативы, труда, творчества, жесткая, непримиримая борьба с преступностью, коррупцией, с той частью бизнесменов, которые совместно с некоторыми западными коллегами беззастенчиво грабят наш народ; это, наконец, реализация права тех, кто все силы отдает государству (рабочие и служащие государственных предприятий, интеллигенция, военнослужащие и др.), на получение от него достойного вознаграждения. И, конечно же, стержневым моментом является объединение на взаимоприемлемой (и никакой иной) основе с другими пожелавшими этого республиками бывшего Союза. Нельзя народ приносить в жертву абстрактному суверенитету, т.к. суверенитет — для народа, а не наоборот.

В духовной же сфере концепция народно-патриотического центризма предполагает противопоставление идеологии потребления, эгоцентризму духовных ценностей, патриотизма, элементарных человеческих морально-нравственных норм (в конце концов, это установление более мягкого, чуткого отношения людей друг к другу — разве возможно такое в "царстве чистогана"?), сохранение духовного наследия нашего народа, государственное двуязычие, противодействие "американизации" нашего общества.

На внутриполитическом уровне задача НДБ — организационное сплочение всех здоровых сил общества, способных преодолеть идеологические или какие-то иные разногласия во имя общей работы на благо Отечества. Это также и преодоление сепаратистской, изоляционистской доминанты в массовом сознании, обращение его к плодотворной и великой идее славянского братства, славянского патриотизма. А кроме того, это и попытка избавиться от постоянно "перекрещивающихся", беспринципных политиков, стремление собрать вместе людей, объединенных не идеологией, честолюбием, алчностью, а просто честных и порядочных граждан, неравнодушно относящихся к своему Отечеству. Во всем этом и содержится суть концепции Народного движения Беларуси — концепции народно-патриотического центризма. Центризм состоит в полной самоидентификации интересов НДБ и интересов народа, ибо именно народ обычно всегда оказывался и оказывается посередине — и не с "правыми", и не с "левыми", народ-то почти никогда и не спрашивают о его интересах, о его воле. Поэтому НДБ — в центре, с народом, вне партийности и вне узкой идеологии. Идеология одна — патриотизм, что, как известно, означает любовь к Родине.

Народное движение Беларуси постоянно растет и крепнет. Этому способствует, видимо, не только то, что в программе, предложенной НДБ, мелькнул луч надежды, но и то, что НДБ, объединяя около 20 различных движений, организаций (и ветеранские, и молодежные, и национально-культурные, и благотворительные, и, кстати, всего лишь 2 политические партии) и совмещая в себе разнообразные идеологии, подходы, как бы само по себе уже являет пример состоявшейся, осуществившейся консолидации большого количества людей.

Сегодня народное самосознание начинает пробуждаться. Появление НДБ — яркий тому пример.

Сергей ГАЙДУКЕВИЧ,
председатель Народного движения Беларуси.

 НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

ЗАМЕЖЖА

"ІТАР-ТАСС" "ІНТЭРФАКС" "НАРОДНАЯ ГАЗЕТА"

Пульс дня

Эканамічны саюз: ад слоў — да справы?

Практычная рэалізацыя дагавора аб стварэнні эканамічнага саюза стане прадметам дыскусіі пасяджэння Каардынацыйна-кансультатыўнага камітэта краін СНД, якое адкрылася ў Маскве.

На парадку дня стаіць цэлы пакет праектаў пагадненняў, якія забяспечваюць рэалізацыю палажэнняў дагавора. У іх ліку — праекты шматбаковага пагаднення аб супрацоўніцтве ў галіне інвестыцыйнай дзейнасці, аб агульных умовах і механізмах падтрымкі развіцця вытворчай кааперацыі і прамых сувязей прадпрыемстваў і галін дзяржаў СНД, аб праводзенні ўзгодненай антыманапольнай палітыкі.

Чаўночная дыпламатыя Козырава

Кіраўнік знешнепалітычнага ведамства РФ Андрэй Козыраў адправіўся ў чарговую рабочую паездку па краінах цэнтральнаазіяцкага рэгіёна.

У час паездкі міністр мае на мэце наведаць Узбекістан, Казахстан і Таджыкістан. Цэнтральнае месца ў маючых адбыцца перагаворах Андрэя Козырава з кіраўніцтвам гэтых дзяржаў зоймуць пытанні двухбаковых адносін, урэгулявання вакол Таджыкістана, праблема нармалізацыі абстаноўкі на таджыкска-афганскай граніцы.

Улады Конга выслалі французскую журналістку

Улады Конга выслалі з краіны карэспандэнтку французскага радыё. Фрэдэрык Жэно прадстаўляла ў гэтай цэнтральнаафрыканскай краіне "Радыё Франс энтэрнасьёналь".

Міністр сувязі, пошты і тэлекамунікацый Конга накіраваў у гэтай сувязі пісьмо кіраўніцтву радыёстанцыі. У ім, у прыватнасці, гаворыцца аб "бездаказнасці Ф.Жэно ў сумны перыяд гісторыі Конга". Гаворка ідзе аб распаўсюджанні неаб'ектыўных навін, неправераных фактаў, нягледзячы на шматлікія папярэджанні афіцыйных асоб. Міністр звярнуўся з просьбай прыслаць новага карэспандэнта, які б выконваў свае абавязкі строга прытрымліваючыся агульнапрынятых норм прафесіянальнай журналістыкі.

Папа рымскі бласлаўляе паству левай рукой

Папа рымскі Іаан Павел II знаходзіцца ў сваіх пакоях у апостальскім палацы Ватыкана і прыступіў да работы пасля 18-гадзіннай шпіталізацыі ў клініцы "Джэмелі", гаворыцца ў паведамленні прэс-службы Святога Прастола.

Ён вывіхнуў плячо і атрымаў "фрагментарны пералом" правай рукі ў выніку падзення ў час прыёму кіраўнікоў харчовай і сельскагаспадарчай арганізацыі ААН (ФАО).

Адменены ўсе аўдыенцыі Папы рымскага на бліжэйшыя дні. Папа вучыцца бласлаўляць паству левай рукой, што не зусім адпавядае кананічным правілам. Тым не менш, як паведаміла Ватыканскае радыё, кіраўнік рымска-каталіцкай царквы як звычайна з'явіцца ў нядзелю апоўдні ў акне свайго кабінета, якое выходзіць на плошчу Святога Пятра, каб памаліцца і прывітаць натоўп паломнікаў.

Майкл Джэксан спыніў сусветныя гастролі

Майкл Джэксан спыніў сусветныя гастролі, закліканыя разрэкламаваць яго апошні альбом "Небяспечны".

У заяве для друку, распаўсюджанай у выглядзе запісу на магнітафоннай плёнцы, "суперзорка" растлумачыў такое рашэнне тым, што працяглае ўжыванне абязбольваючых медыкаментаў прывяло да развіцця залежнасці яго арганізма ад іх. Лякарствы былі прыпісаны яму пасля таго, як у час нядаўняй здымкі рэкламнага роліка для кампаніі "Пепсі-Кола" ён атрымаў сур'ёзныя апёкі галавы. "Я зразумеў, што завяршыць сусветнае турнэ стала цяпер немагчыма і я павінен адмяніць яго", — сказаў Джэксан.

Эўрыка!

Як пачысціць космас?

Нацыянальнае ўпраўленне па даследаванню касмічнай прасторы пачало распрацоўку ўнікальнага спадарожніка для збірання касмічнага смецця.

Як сцвярджаюць спецыялісты, на арбіце Зямлі на вышыні ад 500 да 1000 км знаходзіцца каля 3,5 млн. адзінак розных прадметаў — ступеняў выкарыстаных ракет, спадарожнікаў, розных іншых дэталяў, якія рухаюцца з хуткасцю 30 тыс. км/гадз. і ўяўляюць велізарную небяспеку для арбітальных апаратаў. Пакуль канструкцыя гэтага спадарожніка-кантэйнера трымаецца ў сакрэце. Японцы хочуць усталяваць манаполію на ачыстку космасу.

Святары таксама сябруюць. Тайна

Каля 20 "тайных сябровак" французскіх святароў, якія ўваходзяць у асацыяцыю "Прасвет", правялі перад Ватыканам 48-гадзінную публічную галадоўку, у выніку чаго былі затрыманы паліцыяй.

Сяброўкі святароў, некаторыя з якіх хавалі свае твары ад фатографаў, правялі гэту акцыю пратэсту пасля адмовы ў папскай аўдыенцыі, якая была ім прадстаўлена "без усялякіх тлумачэнняў" апастальскім нунцыем Францыі. Італьянскія паліцэйскія затрымалі жанчын і даставілі іх у бліжэйшы ўчастак, паколькі на праведзенне гэтай дэманстрацыі не было атрымана дазволу.

У адкрытым пісьме папе 20 жанчын ва ўзросце ад 24 да 75 гадоў (сярод якіх ёсць нават сяброўка епіскапа) сцвярджаюць, што прыехалі на 48-гадзінную публічную галадоўку, мэта якой — прыцягнуць увагу грамадскасці да той няўмольнай, нягуманнай і няўважлівай упартасці, з якой рымскія ўлады адносяцца да праблем асацыяцыі сябровак святароў "епіскапату".

75 — баба ягодка опять?

MISS AUGUST Rita Moreno, 61, still looks just grand.

У нас бытует поговорка: "Сорок лет — бабий век..." А вот американское общество относится к своим женщинам по-другому.

Здесь издан недавно календарь, где помещены фото актрис, которым далеко за 40. "Оглянитесь вокруг, — пишет редактор, — и вы увидите массу женщин, которые очень привлекательны, несмотря на то, что им уже 40, 50, 60 и даже 70 лет".

Полюбуйтесь на фото некоторых ветеранов сцены: Лони Андерсон, Лиз Тейлор, Джоан Коллинз и других красавиц в возрасте — фантастика!

❑ *Рита Морено, 61 год. Какова?*

Спорт-конфликт

Белорусские тяжеловесы еле взлетели. Поменьше весом — пролетели

Алесь СИВЫЙ

В минувшую пятницу в австралийском городе Мельбурне открылся чемпионат мира по тяжелой атлетике. К великому стыду, на открытии чемпионата от белорусской сборной присутствовал всего один (!) спортсмен.

Казалось, ничто не предвещало беды. Спортсмены, "отпахавшие" целый год от зари до зари, перетаскавшие за это время в буквальном смысле слова тонны металла, вправе были рассчитывать, да и рассчитывали, на удачное выступление в Мельбурне. В команде подобралася неплохой состав, возглавляемый титулованным Леонидом Тараненко (олимпийский чемпион Александр Курлович пропустил это первенство. Интересно, почему?), так что молодым и начинающим было на кого опереться в миг волнения. Что случилось потом? Гонцы, уехавшие в Москву за билетами на самолет, вернулись из белокаменной не солоно хлебавши и констатировали факт: "Восемнадцать зарезервированных на 8 ноября билетов оказались обыкновенной "бурбалкой". Цена на билеты подскочила с 900 тысяч до 1 миллиона 400 тысяч российских рублей, что приравнивается к 1195 долларам США. В итоге к открытию чемпионата мира в Мельбурне оказался лишь один спортсмен — Олег Кичко. Не считая, конечно, президента Федерации тяжелой атлетики Беларуси Ковалевского, который сейчас в Мельбурне на какой-то международной конференции решает вопросы улучшения развития прогресса и т.д. и т.п. тяжелой атлетики в Беларуси. А та самая сборная Беларуси, может быть, и не догадывается в Минске, что президент их федерации, аки пчелка, трудится в Австралии для их же пользы. А ясно ей одно: вылететь из Москвы команда смогла только вчера, 15 ноября. Это значит, что наши легковесники В.Харитончик и В.Синяк уже свое "отлетали", поскольку состязания в их весе к 15 ноября уже закончились.

— Наша команда прилетит на чемпионат в неполном составе и некоторое время будет без тренера, — рассказал накануне отлета главный тренер сборной Леонтий Анисимович Гончаренко. — Трудно сказать, как выступим, ведь попадаем мы, как говорят, с корабля на бал. Без раскачки. Кроме того, у меня обратный билет заказан на 21 ноября, значит, я не смогу помочь Лене Тараненко, который вступает в борьбу на пару дней позже. Возможно, смогу поменять билет в Сиднее.

В такую вот ситуацию попали наши богатыри. Добавим к этому, что одного нашего "сборника", витеблянина С.Лавренова, уличили накануне на соревнованиях в Норвегии в применении допинга — получается и вовсе превосходный натюрморт. За этот "грешок" пришлось внести нам в копилку Международной федерации тяжелой атлетики 1400 долларов, а самому Лавренову, судя по всему, придется запеть "Я буду жить теперь по-новому..." — он дисквалифицирован пожизненно. Как "успокоили" меня в Федерации, это еще ничего: у Молдовы, Армении и Казахстана таких "грешников" по два, а России так и вовсе пришлось откупаться 50 тысячами долларов аж за шестерых. Все познается в сравнении. Впрочем, что нам смотреть на кого-то, когда в нашем доме "семейка" кусает себе локти. Чемпионат-то начался. И начался без участия в нем белорусских спортсменов...

Спроба рэцэнзіі

"Зніч крыжавых дарог"

Такую назву мае кніга Антаніны Хатэнка, што з'явілася нядаўна на паліцах кнігарняў.

На яе старонках аўтарка спрабуе пагаварыць з чытачом пра нараджэнне і смерць, пра наша прызначэнне на зямлі і пра беспрытульнасць адрачэнцаў, што забыліся на вытокі свае...

Нядаўна ў Доме літаратара адбылася вечарына, прысвечаная выхаду ў свет гэтай кнігі. У невялікім утульным пакойчыку сабраліся людзі, для якіх маюць сапраўдную каштоўнасць культура іх народа, філасофія іх продкаў. Шмат цёплых, удзячных слоў было сказана ў гэты вечар, кожнаму з гасцей хацелася выказаць Антаніне Яўгенаўне сваю павагу і разуменне яе творчасці. Нямала гучала песень на яе вершы.

Жанна ІВАНОЎСКАЯ.

Супрацоўнікі Сакратарыята Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь глыбока смуткуюць з выпадку смерці былога работніка Сакратарыята Івана Сяргеевіча СЦЯПАНАВА і выказваюць спачуванне яго родным і блізкім.

"Тэатры

16—17 лістапада

Пачатак у 19.00

ТЭАТР ОПЕРЫ І БАЛЕТА

17 лістапада — **"Жызель"**. Балет у 2 дзеях.

ТЭАТР ІМЯ Я.КУПАЛЫ

17 лістапада — прэм'ера **"Саўдзельнікі"**.

Папярэдні заказ білетаў па тэл. 27-17-17.

БЕЛДЗЯРЖФІЛАРМОНІЯ

(зала камернай музыкі)

16 лістапада — **канцэрт фартэпіяннай музыкі. Л.Марцэвіч** (Кіеў). У праграме: Моцарт, Шуберт, Шапэн.

Надвор'е

Сёння днём па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, месцамі — невялікі снег. Тэмпература паветра ў Гродне 5—7, Брэсце — 3—5, Гомелі, Мінску — 6—8, Магілёве — 7—9, Віцебску — 8—10 градусаў марозу.

У наступныя двое сутак пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ноччу — 10—15, пры праясненнях да 18, днём — 7—12, 17-га на захадзе — 8—13, днём — 4—9 градусаў марозу.

Астранамічны каляндар — 16.11

Узыход і заход сонца: Мінск — 7.38, 16.11; Віцебск — 7.34, 15.56; Магілёў — 7.27, 16.00; Гомель — 7.21, 16.02; Гродна — 7.54, 16.26; Брэст — 7.47, 16.34.

Даўжыня дня ў Мінску — 8.33. Маладзік — 13 лістапада.

Беларусь—Германия

Пятнадцатый десант из Остхофена

Пятнадцатый раз привозят к нам гуманитарную помощь из германского города Остхофена.

Его жители добровольно взялись помогать жителям Беларуси. Для этих целей создали общественную организацию "Помощь Беларуси", которую возглавляет теперь хорошо известный в нашей республике Рольф Нимц, руководитель деканата евангелической церкви, в которую входит четырнадцать общин.

За три года в Беларусь ими поставлено 160 тонн различных грузов (медицинское оборудование, лекарства, витамины, продукты питания, одежда, детские игрушки, инвалидные коляски, материалы для изготовления протезов и др.).

Всего на общую сумму 1,5 млн. немецких марок, что по нынешнему курсу составляет 3.450 млн. белорусских рублей. При сопровождении грузов в Беларуси побывало 112 граждан Германии. Многие из них приезжали к нам по три—пять раз, грузы привозили на собственных автомобилях и в счет своих отпусков. Лекарства и медицинское оборудование немцы поставляют в основном жителям Воложинского и Ветковского районов, в ортопедический центр в Минске, госпитали инвалидов войны, дома престарелых, школу-интернат для детей-инвалидов в г.п. Ивенец, больницу N 7 в г.Минске, клинику НИИ радиационной медицины в пос.Аксаковщина, санаторий "Беларусь" для родителей с детьми из радиационной зоны в Ждановичах...

Свыше 70 детей и 10 взрослых из Воложинского и Ветковского районов побывали за это время в Германии на оздоровлении, а также группа врачей с целью изучения опыта немецких коллег.

В эти дни граждане из Остхофена снова вручили лекарства, медицинскую технику тем, кто в ней нуждается.

Иван КИРИЧЕНКО.

Прагpама тэлеперадач

Аўторак, 16 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Першая сцэна". Дак.фільм.
8.55. Дошка аб'яў.
9.00. Гісторыя Беларусі. 8-ы клас.
9.30. "Фенікс". Маст. фільм.
10.30. "Пакуль гарыць свечка". Алена Блавацкая.
11.05. Шоу-праграма з удзелам Юрыя Антонава.
12.10. Духоўная спадчына. Перадача 2-я.
12.50. Творчая група праграмы "Тры кіты" ў Карэліцкім раёне.
13.30. Навіны (з сурдаперакладам).
13.40. "Серафім Палубес і іншыя жыхары Зямлі". Маст.фільм.
15.10. "Ад прадзедаў спакон вякоў". Дак. фільм.
15.25. "Голас". Музычны фільм.
16.00. "Нов і К"-топ-10.
17.00. Тэлебіржа.
17.10. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
17.50. Для школьнікаў. Скарбы беларускай гісторыі.
18.05. "Раз каўбой, два каўбой", "Сонечны зайчык". Мультфільмы.
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Віцебск).
19.10. "Стоп-кадр".
19.30. Эканамічная хваля. Прамая лінія.
20.35. Кантакт.
20.40. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. "Салодкі ручай". Тэлесерыял.
22.40. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. "Кідзі-відзі".
8.40. "Проста Марыя".
9.30. "Вер-не-вер". Мультфільм.
9.50. "Дробязі жыцця".
10.20. Чалавек і закон.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Вяртанне ў Эдэм". Маст. фільм. 1-я і 2-я серыі.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Дзелавы веснік.
14.40. Канверсія і рынак.
15.15. Справа.
15.25. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.50. "Пісьмы з Меліхава". Дак. фільм.
16.10. Новыя імёны.
16.50. Тэхнадром.
17.00. Навіны.
17.25. "АўтаВАЗ" гарантуе.
17.45. Дакументы і лёсы.
17.50. Надвор'е.
17.55. "Проста Марыя".
18.45. Аўтарская праграма Э.Разанава. Частка 1-я.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.45. Аўтарская праграма Э.Разанава. Частка 2-я.
21.35. Тэма.
22.25. Начное жыццё гарадоў свету. Амстэрдам.
23.00. Навіны.
23.25. Эстра-НЛА.
23.55. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Момант ісціны.
11.00. "Па галоўнай вуліцы з аркестрам". Маст. фільм.
12.30. Мульці-пульці. "Спрэчка".
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Цішыня". Маст. фільм. 2-я серыя.
15.05. Тэлегазета.
15.15. Там-там навіны.
15.30. Студыя "Рост".
16.00. Музычная калекцыя. Н.Старажаў.
16.45. Сярод гор.
17.15. "Расія ў гульні".
17.45. Напярэдадні.
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. Плён асветы. "Жаваранак".
21.00. "Бясшумныя лідэры".
21.25. Неабпальная купіна. "Славянка".
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Асенні передвыбарны марафон.
22.45. "Я не геройствавала. Я жыла". Вольга Бергольц.
23.00. Балет Санкт-Пецярбурга. Танцуе Ю.Махаліна.

Серада, 17 лістапада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пад купалам Сусвету.
8.25. "Майстар". Фільм-канцэрт.
9.00. Беларуская літаратура. 9-ы клас.
9.40. "Салодкі ручай". Тэлесерыял.
10.35. Рамансы М.Аладава.
11.10. Духоўная спадчына. Перадача 3-я.
11.50. Тэлевізійны Дом кіно.
13.00. Мультфільмы.
13.30. Навіны (з сурдаперакладам).
13.40. "Каршуны здабычай не дзеляцца". Маст. фільм.
15.50. "Марай кахання, марай цудоўнай..."
16.25. Відзьма-нявідзьма.
17.25. "Мы такія розныя..." Музычна-забаўляльная праграма з удзелам мастацкіх калектываў Кобрынскага раёна.
18.25. Навіны Бі-бі-сі.
19.00. Абласныя навіны (Гомель).
19.10. "Пяць зорак". Тэлегульня.
20.10. Хакей. "Цівалі" (Мінск) — "Трактар" (Чэлябінск).
20.45 Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пад купалам Сусвету.
21.45. Кантакт.
21.50. "Зоркі" на экране. "Каханне — смяротная гульня".
23.20. На сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь. Пасля заканчэння — НІКа.

Канал "Астанкіна"

5.00. Навіны.
5.20. Ранішняя гімнастыка.
5.30. Раніца.
7.45. Фірма гарантуе.
8.00. Навіны.
8.20. "Сарока". Дзіцячая інфармацыйная праграма.
8.40. "Проста Марыя".
9.30. Гандлёвы мост.
10.00. А.Глазуноў. Паэма-фантазія "Мора".
10.20. Джэм.
10.50. Прэс-экспрэс.
11.00. Навіны (з сурдаперакладам).
11.20. "Вяртанне ў Эдэм". 3-я серыя.
12.10—13.00. Сёмае неба.
14.00. Навіны (з сурдаперакладам).
14.25. Тэлемікст.
15.15. "Прыгоды Тэдзі Ракспіна".
15.40. Кампазітар Я.Дога.
16.00. Паміж намі, дзяўчынкамі...
16.20. Клуб-700.
16.50. Тэхнадром.
17.00. Навіны.
17.25. Тэлерадыёкампанія "Мір".
17.50. Надвор'е.
17.55. Азбука ўласніка.
18.05. "Проста Марыя".
18.55. Грамадская думка.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.00. Навіны.
20.45. Грамадская думка (працяг).
21.00. Футбол. Адборачны матч. Зборная Грэцыі — зборная Расіі.
23.00. Навіны.
23.25. Да вынікаў матчаў за званне чэмпіёна свету па шахматах.
23.55. MTV.
0.55. Прэс-экспрэс.

Канал "Расія"

7.00. Весткі.
7.20. Патрабуюцца... патрабуюцца...
7.30. Час дзелавых людзей.
8.00. Ранішні канцэрт.
8.15. Бясшумныя лідэры.
8.40. "Славянка".
9.10. "Музычны залп". Міжнародны фестываль.
10.05. Мульці-пульці.
10.25. "Санта-Барбара".
11.15. Паралелі.
11.30. "Аднесеныя ветрам". Частка 1-я.
12.40. Сялянскае пытанне.
13.00. Весткі.
13.25. "Аднесеныя ветрам". Частка 2-я.
14.35. Лясы.
15.05. Тэлегазета.
15.15. Бізнес: новыя імёны.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Студыя "Рост".
16.15. Далёкі Усход.
17.00. Руская віза.
17.30. Ваша права.
17.45. Як упарадкаваць Расію.
18.15. "Марына Цвятаева ў Лондане".
18.45. Свята кожны дзень.
19.00. Весткі.
19.25. "Санта-Барбара".
20.15. L-клуб.
20.55. 60 мінут.
22.00. Весткі.
22.20. Аўтаімгненне.
22.25. Зоркі гавораць.
22.30. Спартыўная карусель.
22.35. Асенні передвыбарны марафон.
22.45. Крымінальныя паведамленні.
22.55. Валейбол. Расія — Турцыя.
23.55. Вінілавыя джунглі.

Санкт-Пецярбург

6.30. Інфар-ТБ.
6.45. "Фімка". Мультфільм.
6.55. "Кармэн". Старонкі партытуры".
8.00. "На парозе ночы". Маст.фільм.
8.50. Еўрапейскі калейдаскоп.
9.20. Адкрываю для сябе Расію.
10.00. Там, дзе жыве Павуціныч.
10.15. Музыка — дзецям.
10.30. Хуткая дапамога.
11.00. "Прызба". Праграма для пажылых.
11.30. "Сястрычкі Скрыдзе". Фільм-канцэрт.
12.00. Музычны момант.
12.05. "Закаханыя". Маст. фільм.
13.35. Тэатральная правінцыя.
14.25. Музычны момант.
14.30. Інфарм-ТБ.
14.40. Сам-насам з музыкай.
15.25. Гісторыя. Сярэднія вякі.
16.00. "Сола на трубе: Эрык Ле Лан".
17.15. Грамадзянін і закон.
17.45. Новыя рускія.
18.05. Музычны момант.
18.10. Вялікі фестываль.
18.30. Інфарм-ТБ.
18.55. Музычныя партрэты. Ю.Марусін.
19.40. Спорт.
20.00. Сёння.
20.40. Тэлемагазін.
20.45. Музычны момант.
20.50. Да юбілею адкрытага тэатра Санкт-Пецярбурга.
21.30. "Фантазіі на тэмы кахання". Музычны спектакль.
22.10. "Глыбокія сваякі". Лірычная камедыя.
22.35. Ваш стыль.
22.45. Інфарм-ТБ.
23.00. Канцэрт Фрэнкі Валі і групы "Фор Сідоне".
0.05. "Дарагі мой вярхоўны правіцель". Дак. фільм.
0.55. Музычны момант.

BALTIC SHOE + TEXTILE '93

2-ая МЕЖДУНАРОДНАЯ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ ВЫСТАВКА ОБУВНОЙ И ТЕКСТИЛЬНОЙ ПРОМЫШЛЕННОСТИ В БАЛТИЙСКИХ СТРАНАХ

23 - 26 ноября

- новейшие технологии и оборудование в обувной и текстильной промышленности
- различные виды сырья и самые модные товары

Вам продемонстрируют 96 фирм - производителей Западной и Восточной Европы, среди них такие как Lelija, Landau Wien, Puma AG, Liteksas, Farida Shoes, Elena, Fraudenberg, Audėjas и другие.

Во время выставки:
- семинары
- демонстрации мод

ДОБРО ПОЖАЛОВАТЬ!

Выставка работает:
для специалистов с 10 до 15 час.
демонстрации мод в 14 час.
для всех посетителей с 15 до 18 час.
демонстрации мод в 16 час.

Лайсвес пр. 5, Вильнюс
Литовский центр выставок LITEXPO
тел. 45-19-33

MEDIA MIX

VOLVO —

авто, в котором достоинства выше цены!

НОВЫЕ VOLVO
мод. 960 — 147 млн. руб.
по б/н расчету со склада в Минске.

Постоянно в продаже новые
- а/м ВАЗ-063, -043, -074, -09, -093, -099;
- м/а RAF.

"ЮПОКОМ-АВТО"

Тел. (0172) 26-21-46.

Фирма "Вилор"

ПРЕДЛАГАЕТ *эмаль-провод обмоточный ПЭТВ-2, ПЭТ-155, ПЭТВМ*
сечением от 0,315 мм до 1,5 мм.
ЗАКЛЮЧАЕТ *договоры на крупные поставки.*
ПРИОБРЕТЕТ *медную катанку ⌀ 8 мм.*

Тел./факс (0232) 56-97-60.
Адрес г.Гомель, ул.Головацкого, 19, комн. 311, 312.

ПОКУПАЕМ МАЗы.
Тел. в Минске: 39-42-41, 39-52-47.

ВПЕРВЫЕ НА БЕЛОРУССКОМ РЫНКЕ!

Официальный дистрибьютор фирмы "ZVT-Safetronics" предлагает сейфы safe tronics

- электронно-механический запирающий механизм с микропроцессорным управлением
- легкость использования - Вы просто набираете свой шестизначный код
- блокировка замка на 30 минут после четырехкратного ошибочного набора кода

Модель 14 66x38x48 см вес 60 кг.

- автономное питание от 4-х батареек, которых хватает на 2 года работы
- элегантный внешний вид
- в экстремальных случаях сейф вскрывается при одновременном использовании двух разных ключей
- имеется возможность крепления к полу (основе)
- жаропрочная прокладка между стенками
- гарантия - 12 месяцев

Модель CSI 44x30x35 см; вес 44 кг.

Модель 12 46x30x35 см вес 45 кг.

Прочный корпус сейфа, изготовленный из лучших сортов стали и **запатентованный** (2 патента США) электронно-механический замок обеспечивают полную безопасность хранимых ценностей.

Сейфы SAFETRONICS являются идеальным решением для офисов, банков, отелей, аптек и, конечно, для дома

Поставка со склада в г. Бресте в течении 10 дней со дня оплаты
Форма оплаты любая! Оптовым покупателям - скидка!
Готовы рассмотреть предложения по созданию региональных представительств в областных центрах Белорусии.

Телефон в г.Бресте: (01622) 5-99-35

Организация

▶ РЕАЛИЗУЕТ
со склада в Гомеле:
- *трубу бесшовную нефтегазопроводную ГОСТ 8732-78 В 159x8 мм 37 т;*
- *сталь листовую Ст.3 10x725x6000 мм 48 т;*
- *сталь круглую А-1 ЗПС ⌀ 25 мм 34,55 т;*
- *сталь круглую А-I ЗПС ⌀ 10 мм 180 т.*

▶ ПОСТАВЛЯЕТ
- *металлопродукцию из Украины под заказ.*

Срок поставки — 10 дней после предоплаты.

Тел.: (0232) 56-07-80, 56-07-81.

ВПЕРВЫЕ В РЕСПУБЛИКЕ !

Лизинговая компания **«ТЕХИНМАШ»** объявляет

КОНКУРС

на разработку фирменного стиля и проекта рекламной компании на 1994 г.

Срок подачи заявок — до 25.11.93

Справки по тел. (0172) 63-81-89

Организация

ПОКУПАЕТ И ПРОДАЕТ

оптовые партии продуктов питания, винно-водочных и табачных изделий отечественного и импортного производства за наличный и безналичный расчет.

Рассмотрит любые коммерческие предложения.

Тел. (0172) 63-61-22, тел. факс 63-92-72.

Организация реализует трубы:
- ⌀ 25x2,5 ГОСТ 10704,
- ⌀ 32x3,2 ГОСТ 3262-75,
- ⌀ 40x3,5 ГОСТ 3262-75,
- ⌀ 57x4 ГОСТ 8732-78,
- ⌀ 76x4 ГОСТ 8732-78,
- ⌀ 89x4 ГОСТ 8732-78.

Приглашает для работы энергичных деловых людей.

Тел. (0172) 25-14-01.

Организация

➡ *ПРИОБРЕТЕТ*
пиломатериалы хвойных и лиственных пород,

➡ *РАЗМЕСТИТ ЗАКАЗ*
на изготовление доски под свой размер.

Тел. в Минске: 23-63-22, 23-64-80.

Со склада в Минске:

- прессы кривошипные усилием 40 и 63 тонны;
- станки:
  - *токарно-винторезный МК 6056,*
  - *фрезерный 6Т80Ш, 6Т82Г, 6Т83Г,*
  - *плоскошлифовальный 3Д711,*
  - *настольно-сверлильный,*
  - *вертикально-сверлильный МН 25,*
  - *радиально-сверлильный 2К522,*
  - *долбежные ГД200, ГД320, ГД500;*
- сверла от ⌀ 1,0 до ⌀ 12,0,
- метчики, плашки, резцы отрезные, расточные;
- электроинструменты фирмы "BOSCH"—
- угловые шлифмашины и другие инструменты по каталогу.

Тел. в Минске: 21-47-75, 21-78-98, 21-81-07. Факс 21-57-25. Телетайп 252073, СВЕРЛО.

Организация реализует:
- ШОКОЛАД С ОРЕХАМИ (Германия),
- НЕМЕЦКИЕ ЛИКЕРЫ ("Амаретто", "Вишневый"),
- ВЕНГЕРСКИЙ ВЕРМУТ,
- НЕОБРЕЗНУЮ ДОСКУ.

Тел.: (0172) 20-69-66, 20-55-40;
- а/м МАЗ-54323, -53371-029, -54341 (лесовоз),
- п/п 93802.

Тел.: (0172) 20-55-40, 20-69-66.

ММП "ЭСА" *ПРОДАЕТ:*

- *промышленное деревообрабатывающее оборудование:*
  - К40М-1 — комбинированный (в т.ч. рейсмусование);
  - ЦМ-80 — круглопильный многопильный;
  - ЦТР-100 — торцовочный шарнирно-маятниковый;
  - ФСШ-1 — фрезерный с шипорезной кареткой;
  - ФШ — фрезерно-шлифовальный с шипорезной кареткой;
  - СФР-4 — фуговально-рейсмусовый;
  - ТК-1 — токарно-копировальный;
  - КСМ-1А — комбинированный;
  - СР6-1 — рейсмусовый (630 мм);
  - СКН-4 — настольный комбинированный;
- *линию для производства паркета,*

а также:
- *ПАП-22, ПАП-10Б, ПАП-32 — сушильные камеры для п/м;*
- *мини-АТС Д-8 (Болгария).*

Тел. (0172) 78-00-17, 78-23-02 (факс).

Тел. в Минске, 48-42-91.

из КАЗАХСТАНА **ПЕРЕВЕДЕМ** (от 10 млн. и больше) **ДЕНЬГИ** в БЕЛАРУСЬ в течение 2 дней

ПФК "Май" *реализует:*

- трубы нефтегазопроводные ⌀ 219, ⌀ 273, ⌀ 325, ⌀ 426, минимальная партия — 1 вагон;
- трубы б/ш нержавеющие, сталь 12x18Н10Т ⌀ 14x1,5, ⌀ 15x1,5—3, ⌀ 25x3, ⌀ 45x2,5, ⌀ 273x11, ⌀ 325x12;
- листы оцинкованные толщ. 0,5 мм (1000x2000), толщ. 0,8 мм (1400x3500);
- электроды АНО-29 ⌀ 5 мм;
- насосы центробежные погружные;
- посуда эмалированная в широком ассортименте;
- канистры "Дипломат" от 3 до 10 л;
- бочки 157 л с крышкой;
- бочки пищевые полиэтиленовые с широкой герметической горловиной — 50 л;
- бочки 200 л;
- вагонетка, предназначенная для транспортировки кирпича-сырца и других керамических изделий в туннельных сушилках заводов по производству изделий строительной керамики ВСП-6;
- люки чугунные для колодцев, для установки на колодцах сетей, водопроводов, канализаций;
- установки компрессорные КУ-2,2;
- компрессоры ПК-1,75А, ПК-3,5А, ПК-5,25А;
- механические бытовые электроинструменты "ТЕМП" ТУ16-298, 014-84;
- двигатели АИВ71-2Ф2, предназначенные для привода герметичных холодильных компрессоров;
- пневмотормозная аппаратура к большегрузным автомобилям.

Тел.: (01710) 2-65-80, 3-88-42 (факс).

FORD SCORPIO, SIERRA
MERCEDES 190E
MERCEDES 230E
MERCEDES 250D
MERCEDES 300E
MERCEDES 300E24
BMW 735
і іншыя

РАСПРОДАЖ ПА ЗНІЖАНЫХ ЦЭНАХ!

КОМПАС І К° АЎТАСАЛОН: г.Мінск, пр. Машэрава, 65 тэл.: (0172) 269-974, 345-669, 349-264

Научно-производственная инвестиционная группа **ИНТЕРПАЙП**

Фирма "БЕЛИНТЕРПАЙП" реализует со склада в г.Могилеве:

ТРУБЫ ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ ОЦИНКОВАННЫЕ /ГОСТ 3262-75/
Ду 15 x 2,8

ТРУБЫ ВОДОГАЗОПРОВОДНЫЕ ЧЕРНЫЕ /ГОСТ 3262-75/
Ду 20 x 2,8; Ду 25 x 3.0; Ду 32 x 3,2; Ду 40 x 3,5; Ду 50 x 3,5.

ТРУБЫ ЭЛЕКТРОСВАРНЫЕ ПРЯМОШОВНЫЕ /ГОСТ 10704-91/
Δ 89 x 3,0 - 4,0; Δ 219 x 6,0.

ТРУБЫ БЕСШОВНЫЕ ГОРЯЧЕКАТАННЫЕ /ГОСТ 8732-78/
Δ 89 x 4,0; Δ 108 x 6,0; Δ 114 x 7,0; Δ 159 x 7,0.

ТРУБЫ СТАЛЬНЫЕ СВАРНЫЕ ПРЯМОШОВНЫЕ ДЛЯ МАГИСТРАЛЬНЫХ НЕФТЕГАЗОПРОВОДОВ /ТУ 14-3-377-75/
Δ 325 x 8,0; Δ 426 x 8,0.

ЧУГУН ПЕРЕДЕЛЬНЫЙ ПЛ-1,ПЛ-2 /ГОСТ 805-80/

Принимаем заявки и заключим долгосрочные контракты на поставку в течение 1993/94 гг. с предприятий России и Украины труб различного назначения, чугуна и др. металлопродукции

* *ПРИНИМАЕМ ЗАЯВКИ НА ОПТОВУЮ ПОСТАВКУ СТАЛИ ЛИСТОВОЙ ОЦИНКОВАННОЙ 0,7 x 1000 x 2000*

Тел. в Могилеве: 23-65-14, 24-89-23, факс : 23-65-14. Тел./факс в Минске: 36-65-15

Организация приобретет по безналичному расчету

ИЖ-2715
АЗЛК-2141

Тел./факс: (0172) 77-63-84.
Тел./факс: (0172) 78-41-07.
Тел.: (0172) 78-84-67.

КУПИМ
а/м ИЖ, УАЗ, ГАЗ.
Тел. (0172) 66-26-43.

Предприятия Барановичского объединения "ПРОМИНВЕСТ" реализуют:

лампы обогрева ИКЗ-500, ИКЗ-250, ИКЗК-100, ЗК-100, ЗК-75, ЗК-60;
лампы ДРЛ-250, ДРЛ-400, ДРЛ-700, ДРЛ-1000;
лампы накаливания 150Вт, 200 Вт, 500Вт;
электродвигатели от 1,1 до 4,0 кВт.

Р/с 467248 в АК ПСБ г. Барановичи. МФО 150501344.
Заявки по тел. (01634) 6-18-59, 5-32-16
г. Барановичи, ул. Советская, 23/3.

- *Осуществляем перевод денег между Россией и Беларусью.*
- *Покупаем и продаем СКВ.*

Тел./факс (0172) 39-42-76.

Реализуем
АВТОМОБИЛИ МАЗ.
Тел. в Минске 36-22-15.

Купим: б/н российские рубли.
Оплатим: Ваши счета в России, валютные контракты.
Тел. /0172/ 58-76-90.

ЭЛЕКТРАСЭРВІС
АРГТЭХНІКА
ПРОДАЖ
РАМОНТ
АБСЛУГОЎВАННЕ
Тэл.: (0172) 66-02-15, 66-56-45

Организация
ПРИОБРЕТЕТ
за безналичный расчет:
- бензин,
- дизтопливо, дизмасло,
- самосвалы (можно б/у),
- МАЗы,
- седельные тягачи и п/п "Scania", "Daf",
- строительные бытовки (вагончики).

РЕАЛИЗУЕТ
- бензин.

Тел. в Минске: 57-06-41, 57-04-23 (факс).

ПРОДАЁМ
со склада в Минске
тракторы МТЗ-80, МТЗ-82
автомобили МАЗ-64229+п/п 93866
противогазы ГП 7 ВМ
САХАР
нуждаемся в оплате валютных контрактов и счетов в России

ARESA SERVICE
телефон в Минске
(8-0172) 631 247

Организация со склада в Минске
постоянно реализует по безналичному расчету
а/м ИЖ-2715, УАЗ-3303, ГАЗ-3307.
Тел. (0172) 39-91-41.

Организация приобретет:
- **автомобили МАЗ,**
- **доску обрезную хвойных пород.**

Тел. (0172) 36-72-41.

Организация
- РЕАЛИЗУЕТ ГСМ по безналичному расчету;
- КУПИТ: топливозаправщики, емкости, АЗС;
- МЕНЯЕТ новую "Ниву" на топливозаправщики.

Тел. в Минске: 341-197, 643-775, 634-060.

Организация реализует:
- трубы электросварные ⌀ 127, 152 ГОСТ 10705-91,
- трубы водогазопроводные ⌀ 32,40 ГОСТ 3262-75.

Тел.: (8-0172) 25-15-67, 25-16-36.

АО "ИВА"
СРОЧНЫЕ ПЛАТЕЖИ
между Республикой Беларусь и Россией

Санкт-Петербург: тел. (812) 352-77-76
факс (812) 352-32-22
Минск тел. (0172) 78-99-87

" СОВМЕСТНОЕ БЕЛОРУССКО-АМЕРИКАНСКОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ "ДУПЛЕТ"

ПОСТАВКА СРЕДСТВ СВЯЗИ ИЗ ГЕРМАНИИ.
Всегда на складе в Минске офисные станции и телефонные аппараты.

Наш адрес: г.Минск, ул.Холмогорская, 57
(0172) 46 30 44; 45 42 90; 38 52 62; 45 97 49; 45 78 92"

Прыйдуцца да смаку

напоі (бляшанкі 0,33л) SINAS DRINK COLA
піва (бляшанкі 0,33л) HOLLAND BAVARIA
віно сухое чырвонае (Францыя, бочачкі 5л)

КОМПАС І К°
Антовы і дробнаантовы гандаль
тэл.: (0172) 251-621, 345-669, 349-264

Организация предлагает со склада в Минске

ШОКОЛАД
пр-ва Турции (от 20 до 170 граммов)
по цене от 300 до 2800 руб.
Минимальная партия — 1 ящик (288 шт.).

Тел. (0172) 45-03-13.

Организация возьмет
КРЕДИТ
ИЛИ
СВОБОДНЫЕ ФИНАНСОВЫЕ СРЕДСТВА.
Оплачиваются услуги посредников.
Тел. (0172) 46-53-83.

Реализуем со склада в Минске
- магнитные пускатели 5-й, 6-й величины 5102, 5112, 5202, 5602, 6202;
- автоматические выключатели АП-50.

Тел.: (0172) 42-71-82, 40-22-10.

СП "ГРОДПОЛЬ"
РЕАЛИЗУЕТ:
ЧАЙ ИНДИЙСКИЙ, ШОКОЛАД.
ПРИНИМАЕТ заявки на новогодние подарки.
ЗАИНТЕРЕСОВАНЫ в закупке продуктов питания.
Тел.: (0152) 31-43-97, 33-01-99. Факс 33-55-17.

НАРОДНАЯ ГАЗЕТА

Рэкламнае бюро — тэл./факс — (0172) 68-25-29.

Аўтары надрукаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор даных, асабістых імён, геаграфічных назваў і іншай інфармацыі, а таксама за тое, калі ў матэрыялах змешчаны даныя, якія не падлягаюць адкрытай публікацыі.

Рэдакцыя можа друкаваць артыкулы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара. Лісты чытачоў друкуюцца на мове арыгінала. Рукапісы не рэцэнзуюцца і не вяртаюцца.

Рэдакцыя "Народнай газеты" прымае заказы на змяшчэнне аб'яў, рэкламы.

Рэдакцыйныя тэлефоны: прыёмная галоўнага рэдактара — 68-28-70; намеснікі галоўнага рэдактара —68-2879; юрыдычнае бюро — 68-25-98; стыльрэдактар — 68-26-03; мастак — 68-26-36; бухгалтэрыя — 32-46-55; бізнес-бюро —68-26-87.

Аглядальнікі па пытаннях дзейнасці: парламента рэспублікі, грамадска-палітычных арганізацый і рухаў — 68-26-82; урада рэспублікі — 68-28-63; дзяржаўных органаў — 68-26-57; аграрнай палітыкі — 68-25-56; экалогіі, ліквідацыі вынікаў чарнобыльскай трагедыі і НТП — 68-25-97; сацыяльнай пераарыентацыі эканомікі — 68-26-56; сацыяльнай пераарыентацыі сферы абслугоўвання — 68-25-98; сацыяльнага вывучэння грамадскай думкі і аналізу пошты — 68-25-59; культуры і нацыянальнага адраджэння — 68-25-96; маралі і права — 68-25-07, 68-26-76; сацыяльнай абароны асобы — 68-26-89; адміністрацыйных органаў — 68-26-78; апаратыўных падзей, фізкультуры і спорту — 68-25-96; палітычны каментатар — 68-26-74, 68-26-77.

Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў: у Брэсце —5-73-19; у Віцебску — 5-12-12; у Гомелі — 55-81-05; у Магілёве — 26-35-38; у Маскве — 365-16-44.

Адрас рэдакцыі: 220013, Мінск, вул. Б.Хмяльніцкага, 10а.

Індэкс 63868

Заснавальнік — Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь.
Адрас: Мінск, вул. К.Маркса, 38.
Выходзіць штодзённа, акрамя нядзелі і панядзелка. 250 разоў у год.
Падпісана ў друк у 19.10.
Газета аддрукавана ў друкарні выдавецтва"Беларускі Дом друку". Адрас: Мінск, праспект Ф.Скарыны, 77.
Спосаб друку — афсетны, фармат А-2
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П.Д 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Галоўны рэдактар Іосіф СЯРЭДЗІЧ